

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 19. avgust 2024.godine

RTS- U "Dedinju" posle tri decenije ponovo presađeno srce – pacijent uz suze i osmeh otpušten sa Instituta

RTS- Kisić: Od 2022. godine bez slučajeva majmunskih boginja u Srbiji

RTS- Rezerve krvi za dan i po, nedostaju A i O krvne grupe

BLIC- "VLADA EPIDEMIJA STOMAČNIH VIRUSA" Infekcija najviše pogađa decu, pedijatri upozoravaju: U slučaju ovih simptoma - HITNO KOD LEKARA

BLIC- DVE OPASNE ZARAZE HARAJU SRBIJOM, A USKORO NAM PRETI I TREĆA Oglasili se iz "Batuta": Jedan simptom se javlja kod sve tri

N1- Farmaceutkinja ukazala na posledice nepropisnog čuvanja lekova tokom vrućina

U "Dedinju" posle tri decenije ponovo presađeno srce – pacijent uz suze i osmeh otpušten sa Instituta

Posle skoro tri decenije, u Institutu za kardiovaskularne bolesti "Dedinje" nedavno je urađena transplantacija srca. Posle skoro tri nedelje, pacijent koji je dobio novo srce danas je otpušten kući. Tim povodom u Institutu "Dedinje" je održana i konferencija za novinare, uz suze i osmeh.

Milan Kričak, profesor informatike iz Blaca, ima 34 godine, pre sedam godina ugrađen mu je kardioverter, defibrilator, a dijagnoza hipertrofična kardiomiopatija postavljena mu je 2005. godine.

Na transplantaciju, kao jedini lek, čekao je godinu i po. Danas je sa novim srcem iz Instituta za kardiovaskularne bolesti "Dedinje" otišao svojoj kući i porodici.

"Neizmerna zahvalnost porodici koja je prihvatila da donira organe svog člana. Spasili su život još pet osoba, ne samo meni. Ujedno je poziv i apel da se ljudi ne ustručavaju da budu donori. To su stvari koje nekome spašavaju život", kaže Kričak.

Iz Instituta za kardiovaskularne bolesti "Dedinje" uz plavu zastavu, osmehe, ali i suze radosti, Milana su ispratili i ministar zdravlja i direktor "Dedinja", ali i ceo tim lekara i sestara koji su učestvovali u transplantaciji.

Čekanje na transplantaciju

Prethodno je održana i konferencija za novinare, jer je u ovoj ustanovi posle skoro tri decenije pauze urađena transplantacija srca.

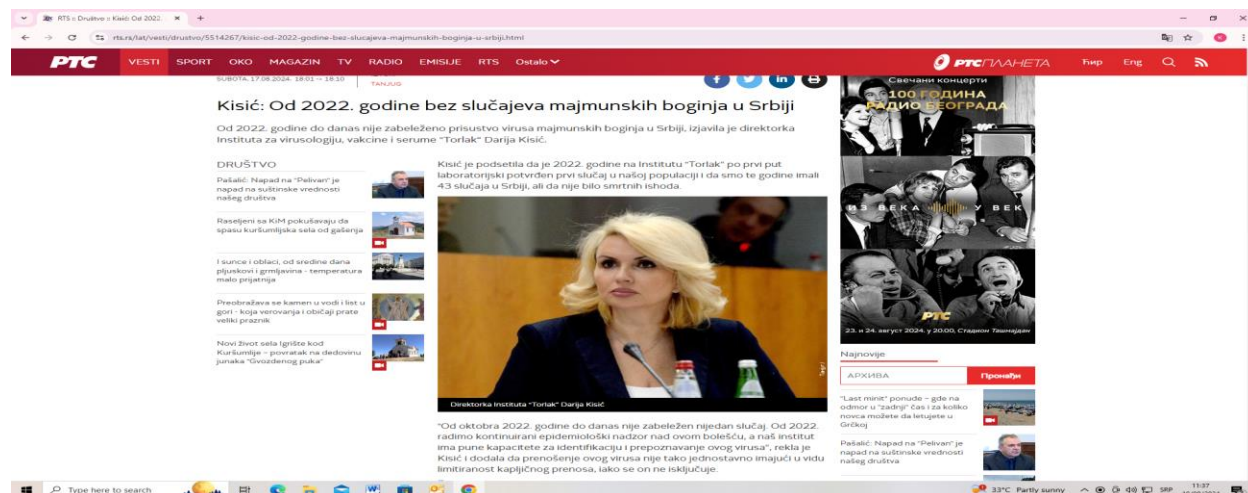
"Ponosan sam direktor ove ustanove, koja je posle duge pauze, sinhronizovano, logistično, organizovano i fenomenalno, iznela ovaj poduhvat", istakao je prof. dr Milovan Bojić, direktor Instituta za kardiovaskularne bolesti "Dedinje".

Prof. dr Zlatibor Lončar, ministar zdravlja, čestitao je timu koji je posle 30 godina izveo taj zahvat.

"Ovo nije ni malo lako organizovati, posebno posle 30 godina, i nastaviti kao da se nije stalo ni jedan jedini dan", naveo je Lončar.

U Srbiji u ovom trenutku na transplantaciju bubrega, jetre, srca i rožnjača, čeka više od 2.000 ljudi.

U poslednjih mesec dana, zahvaljujući saglasnosti porodica donora, koje su u najtežem trenutku rekle "da", spaseno je i produženo 16 života.

Kisić: Od 2022. godine bez slučajeva majmunskih boginja u Srbiji

Od 2022. godine do danas nije zabeleženo prisustvo virusa majmunskih boginja u Srbiji, izjavila je direktorka Instituta za virusologiju, vakcine i serume "Torlak" Darija Kisić.

Kisić je podsetila da je 2022. godine na Institutu "Torlak" po prvi put laboratorijski potvrđen prvi slučaj u našoj populaciji i da smo te godine imali 43 slučaja u Srbiji, ali da nije bilo smrtnih ishoda.

"Od oktobra 2022. godine do danas nije zabeležen nijedan slučaj. Od 2022. radimo kontinuirani epidemiološki nadzor nad ovom bolešću, a naš institut ima pune kapacitete za identifikaciju i prepoznavanje ovog virusa", rekla je Kisić i dodala da prenošenje ovog virusa nije tako jednostavno imajući u vidu limitiranost kapljičnog prenosa, iako se on ne isključuje.

Što se tiče samog virusa, on ima blažu kliničku sliku od velikih boginja i ona podrazumeva slabost, malksalost, povišenu temperaturu, a prvi patogenični znak jeste pojava specifičnih promena na koži, najpre na licu, rekla je Kisić.

Vakcinisane osobe protiv velikih boginja su u značajnom procentu, više od 80 odsto, otporne na virus majmunskih boginja, dodala je Kisić u izjavi.

Govoreći o proizvodnji vakcina na Institutu "Torlak", Kisić je navela da je u završnim fazama proizvodnja vakcine protiv gripa i da se u prvoj polovini oktobra očekuje Torlakova vakcina protiv gripa.

Institut "Torlak" je, prema njenim rečima, značajna nacionalna zdravstvena brana zemlje koja nam omogućava da na vreme prepoznamo sve pagogene koji uđu u našu zemlju.

Rezerve krvi za dan i po, nedostaju A i O krvne grupe

Institut za transfuziju krvi Srbije u ovom momentu raspolaže sa jednoipodnevnim rezervama krvi. U ovom trenutku najpotrebnije su A pozitivna i negativna krvna grupa, i nulta - pozitivna i negativna.

Godišnji odmori i izuzetno visoke temperature doprineli su da se broj prikupljenih jedinica krvi na nedeljnom nivou od početka jula meseca kreće između 1100 i 1300, a minimalne nedeljne potrebe iznose 1500 jedinica krvi.

Ivana Rodić ispred Instituta za transfuziju krvi Srbije navodi za RTS da Institut u ovom momentu raspolaže sa jednoipodnevnim rezervama krvi.

"U ovom trenutku su jednoipodnevne rezerve i takve su rezerve još od prošlog ponedeljka, kada smo se obratili putem medija svim građanima koji su zdravi i pozvali ih da dobrovoljno daju krv. Prošla nedelja je

bila sa 1400 jedinica krvi, ova sa nešto manje i zaista godišnji odmor i ove velike vrućine utiču na to da se manji broj građana odluči za dobrovoljno davanje krvi, a potrebe bolnice su jednake kao u svakom periodu godine", kaže Rodićeva.

Naglašava da je najveći problem upravo sa najčešćim krvnim grupama.

"U ovom trenutku manje rezerve A i 0 pozitivne krvne grupe u odnosu na A i 0 negativne krvne grupe", navodi Rodićeva.

Gde možete dati krv

Pozvala je sve zdrave građane od 18 do 65 godina starosti, da dođu i daju krv, jer je ona potrebna u velikim količinama.

Krv možete dati u Institutu za transfuziju krvi Srbije, Svetog Save 39, radnim danima od 07 do 19 časova i subotom i praznicima od 08 do 15 sati.

Krv se može dati i u nekoj od mobilnih ekipa na terenu. Jedna od njih će biti danas biti ispred Beogradskog Zoološkog Vrta, a svi oni koji daju krv će dobiti beplatan ulaz u Beo zoo vrt.

"I sutra će naš autobus biti u Rakovici ispred tržnog centra BIG, od 10 do 14 časova", navodi Rodićeva.

Skoro 65 odsto stanovnika Srbije u starosnoj dobi od 18 do 65 godina mogu da budu dobrovoljni davaoci krvi.

Muškarci mogu da daju krv na tri meseca, žene na četiri, a ceo proces od trenutka kada popunite upitnik do samog davanja krvi traje pola sata.

Raspored mobilnih ekipa na terenu može se videti na sajtu Instituta za transfuziju krvi Srbije: www.itks.rs

The screenshot shows a news article on the Blic website. The headline reads: "VLADA EPIDEMIJA STOMAČNIH VIRUSA" Infekcija najviše pogađa decu, pedijatri upozoravaju: U slučaju ovih simptoma - HITNO KOD LEKARA. The article text states: "Stomačni virusi trenutno haraju Srbijom, upozoravaju pedijatri, i dodaju da im je sada 'vreme', ali i da ih ima stalno, tokom cele godine. Još uvek traje sezona letnjih odmora, a pošto se ovi virusi lako i brzo šire savet je da budete na oprezu, posebno povedete računa o higijeni i obavezno pijete probiotike." The author is Nikola Todorović, dated 18. avgust 2024. Below the text is a video player showing a scene in a waiting room with children and adults.

"VLADA EPIDEMIJA STOMAČNIH VIRUSA" Infekcija najviše pogađa decu, pedijatri upozoravaju: U slučaju ovih simptoma - HITNO KOD LEKARA

Stomačni virusi trenutno haraju Srbijom, upozoravaju pedijatri, i dodaju da im je sada "vreme", ali i da ih ima stalno, tokom cele godine. Još uvek traje sezona letnjih odmora, a pošto se ovi virusi lako i brzo šire savet je da budete na oprezu, posebno povedete računa o higijeni i obavezno pijete probiotike.

Letnja epidemija stomačnih virusa

Letnji meseci, osim planiranih odmora donose i pojačan rizik od stomačnih virusa. Ovi virusi, koji su jednako aktivni kao i tokom zime, često se javljaju u ovom periodu, stvarajući svojevrsnu letnju epidemiju.

- Kao što su stomačni virusi aktuelni tokom zimskih meseci, oni su aktuelni tokom leta. To je određeni period kada je to jako često i to je period kada imamo svojevrsnu epidemiju stomačnih virusa kod nas - kaže za "Blic" Dejan Jonev, pedijatar.

Stručnjaci upozoravaju da je stomačni virus teško izbeći zbog njegove visoke zaraznosti, ali postoji način da se zaštitimo.

- Stomačni virusi se uvek javlja u ovom periodu, zato je pametno 10 pre odmora piti probiotik, tokom odmora i još deset dana nakon odmora. Teško je izbeći stomačni virus jer se veoma lako prenosi. Uvek savetujem roditeljima da kada se desi stomačni virus, a i kao prevencija, redovno uzimaju probiotici, to je jedina i najbolja zaštita. Važno je i piti dosta tečnosti - kaže za "Blic" Jonev.

Milićević: Cirkulišu rotavirus, adenovirus i norovirus

Pedijatar Saša Milićević izjavio je ranije u razgovoru za Tanjug da trenutno u Srbiji cirkuliše dosta stomačnih virusa, a najviše su to rotavirus, adenovirus i norovirus, čija je glavna karakteristika da su jako prenosivi.

On je naveo da stomačni virusi najviše pogađaju decu jer je imunitet dece specifičan i njihov imunološki sistem se još razvija.

- Deca i mnogo lakše prenose taj virus jer, na primer, dodiruju usta, igračke u vrtićima i na taj način donose virus kući i tako dolazi do malih porodičnih epidemija - kaže on.

Najvažnija hidratacija, antibiotik nikako

Milićević je naglasio da je lečenje stomačnih virusa jednostavno i da je najvažnije da se osoba rehidrira.

- Ako se neko razboli, najvažnije je da uzima dosta tečnosti. Probiotici su dobri i važno je mirovanje. Antibiotici tu ne pomažu, ne treba ih davati, niti pomažu, niti imaju preventivno dejstvo. Ljudi, recimo, idu na more pa se plaše da tamo ne dobiju neki virus, pa za svaki slučaj uzimaju antibiotik. To može da bude medveđa usluga, ne deluju antibiotici na to - rekao je Milićević.

On se osvrnuo i na to da su ovi virusi nekada imali svoju sezonu.

- Otprilike smo znali kada se javljaju, ali sad se ta sezona potpuno izgubila i tokom čitave godine mi zapravo imamo te stomačne viruse - rekao je on za "Tanjug".

Kada hitno kod lekara

Milićević je glasio da je dehidracija posebno opasna kod male dece ili beba, pogotovo kad su velike vrućine.

- Ako je još tu dijareja, proliv ili povraćanje, to može da bude opasno, pogotovo za bebe koje vrlo lako mogu onda da završe na infuziji - ukazao je Milićević.

Kako je naveo, stomačni virusi najčešće prođu sami po sebi, za tri do pet dana, nekada i do sedam.

- Ako osoba ima veliku malaksalost, ako ima jako izraženo povraćanje, pa to povraćanje onda sprečava da unosimo tečnost, a još ima i neko hronično oboljenje, onda treba da se jave lekaru i da primaju infuziju - rekao je Milićević.

DVE OPASNE ZARAZE HARAJU SRBIJOM, A USKORO NAM PRETI I TREĆA Oglasili se iz "Batuta": Jedan simptom se javlja kod sve tri

Prema izveštaju Instituta za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", od 23. jula, kada je u Srbiji potvrđen prvi slučaj groznice Zapadnog Nila, do 11. avgusta, kod još sedam osoba primećeni su simptomi koji ukazuju na zarazu ovim virusom.

Kako je potom saopšteno, svi zaraženi imaju tešku kliničku sliku, odnosno upalu mozga. Virus Zapadnog Nila, ako se iskomplikuje, može da dovede i do fatalnog ishoda.

Prema rečima epidemiologa dr Milunke Milinković iz Instituta "Batut" važno je napomenuti da groznica Zapadnog Nila uglavnom prođe bez simptoma kod ljudi i da se komplikacije stvaraju kod osoba sa već oslabljenim imunitetom.

Kaže i da je groznica Zapadnog Nila kod nas registrovana prvi put 2012. godine i kada je ova godina u pitanju, za sada ima uobičajen epidemiološki tok u Srbiji.

- Najveći broj zaraženih nema nikakve simptome bolesti, tako da ni ne znaju da su zaraženi. Svega 20 odsto obolelih ima neke blage simptome poput povišene temperature, bolove u mišićima, a pacijenata sa teškom formom bolesti bude manje od jedan odsto -laže dr Milunka Milinković.

Kako je nedavno izjavila za RTS, prosek obolelih od groznice Zapadnog Nila je 68 godina. Bolest je zastupljena kod oba pola i svih osam registrovanih pacijenata imaju teže kliničke slike.

- To znači da imaju infekciju centralnog nervnog sistema, znači ili upalu moždanih ovojnica ili samog moždanog tkiva. Oni su hospitalizovani, jer takvo stanje zahteva hospitalizaciju u specijalističkim ustanovama i zahteva adekvatnu terapiju. Možemo reći da se radi o težoj kliničkoj slici s obzirom da je u pitanju infekcija centralnog nervnog sistema - kaže dr Milinković.

Kako danas navodi za "Prva" TV, sezona nadzora i dalje se sprovodi, i za sada može da se kaže da ova sezona pokazuje neki uobičajeni tok.

Šta nam još pretil ovog leta, a šta nas čeka na jesen

Pored groznice Zapadnog Nila među građanstvom je prisutna i korona, a postoji strah i od epidemije majmunskih boginja. Takođe, nakon leta, postoji bojazan da se kod nas ponovo pojavi veliki kašalj, zbog slabog odziva za vakcinaciju.

Novi soj korona virusa "FLiRT" uveliko je registrovan u Evropi i okolnim zemljama. Kako kaže dr Milunka Milinković, za sada je u avgustu mesecu registrovano četiri puta više zaraženih nego u istom mesecu 2023. godine.

Prema podacima Instituta "Batut", u drugoj nedelji avgusta registrovano je je 1.040 zaraženih, što je četiri puta više nego u istom periodu prošle godine. Prema rečima epidemiologa dr Milinković, za sada je klinička slika takva da nema opterećenja zdravstvenog sistema.

- Soj koji sada cirkuliše dovodi do blagih kliničkih slika. Javlja se u vidu blage temperature ili bez temperature sa simptomima koji se javljaju na respiratornom traktu. Za sada nema pokazatelja koji govore u prilog nekoj povećanoj hospitalizaciji - kaže dr Milinković.

Majmunске boginje

Epidemija majmunskih boginja proglašena je u svetu, a prema rečima epidemiološkinje dr Milinković ovo nije prvi put da se lekari širom sveta susreću sa njim.

- Karakteristika ovog virusa je da je za njegovo prenošenje potreban direktan kontakt sa osobom ili obolelom životinjom. Takođe, mogući su i indirektni putevi prenošenja preko posteljine. Ulazno mesto virusa je preko nevidljive povrede kože ili potkože. Klinička slika jeste praćena karakterističnom ospom i opštim infektivnim sindromom u smislu povišene temperature, bolova u mišićima i zglobovima i leđima - kaže dr Milinković i ističe da će se situacija dalje pratiti.

Veliki povratak velikog kašlja

Na pitanje da li se očekuje povratak velikog kašlja na jesen, dr Milinković ističe da postoji problem sa ovim oboljenjem u celoj Evropi, ali i u celom svetu.

- Mi smo ove godine imali 1.400 slučajeva obolevanja, međutim, najveći broj je registrovan tokom zimskih meseci. Prethodnog meseca registrovano je samo osam slučajeva. Mi vidimo da se taj broj smanjuje, ali nije na odmet napomenuti da je vakcinacija najvažnija preventivna mera i da se apeluje na roditelje da vakcinišu svoju decu kako bi se sprečila transmisija bakterije - kaže dr Milinković za "Prva" TV.

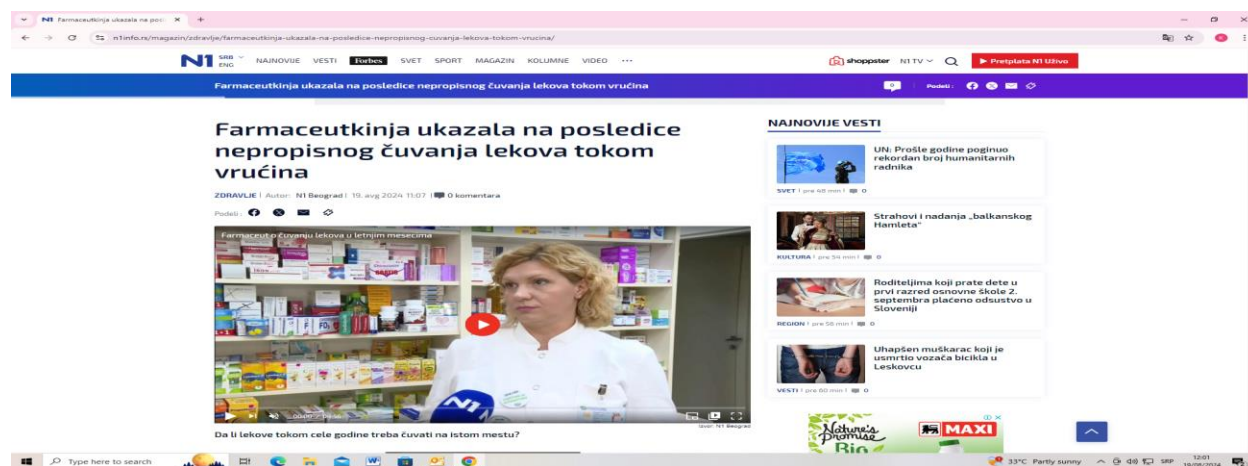
Simptomi velikog kašlja su:

kijanje

curenje iz nosa

blagi kašalj, blago povišena temperatura, ali često i bez nje

malaksalost

Farmaceutkinja ukazala na posledice nepropisnog čuvanja lekova tokom vrućina

Retko ljudi u uputstvu, koje se dobija uz svaki lek, pogledaju uslove u kojima se on čuva, najčešće se fokusiraju na sastav i nuspojave.

Farmaceuti kažu da promena temperature u prostoru u kome su smešteni lekovi može da dovede do promene svojstva leka.

„Prema načinu čuvanja lekovi se dele u dve velike grupe, one koje držite u frižideru i to je na leku naznačeno i one koji se čuvaju na sobnoj temperaturi. Ukoliko imate dilemu, možete pitati farmaceuta za savet“, kaže za N1 Sonja Stoiljković iz Farmaceutске komore Srbije.

Ona dodaje da u uslovima ekstremnih vrućina lekove ne treba nositi na plažu.

„Lekove bi trebalo držati kod kuće na suvom i tamnom mestu, ne bi ih trebalo izlagati temperaturi preko 30 stepeni. Dakle treba ih držati na sobnoj temperaturi“, smatra Stoiljković.

Ona dalje objašnjava i kako postupati sa sirupima.

„Neki sirupi se rastvaraju i nakon rastvaranja mogu se čuvati ili u frižideru ili na sobnoj temperaturi, a to zavisi od vrste supstance koja se nalazi u samom leku, i to je uvek jasno naznačeno. Mi vam kažemo

uvek... od tog trenutka sedam dana ili 14 dana, ili kažemo od otvaranja toliko i toliko i opet čuvate ili u frižideru ili na sobnoj temperaturi“, kaže ona.

Koliko se menja dejstvo leka na vrućini?

„Ukoliko lek čuvate onako kako nije propisano najpre se njegova efikasnost smanjuje, pa samim tim se i dejstvo na određeni zdravstveni problem smanjuje. Kada su u pitanju sirupi koji sadrže vodu, može da dođe do razvoja bakterija ili nekih drugih patogena koji mogu da naprave dodatne probleme“, objašnjava farmaceut.

Ona dodaje da mogu da se dese i neke hemijske promene u samoj strukturi leka, pa tako mogu da podstaknu neka neželjana dejstva.